

PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH TIẾNG ANH CHUYÊN NGÀNH ĐÁP ỨNG CHUẨN ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC NGÀNH DU LỊCH

DEVELOPING THE CURRICULUM OF SPECIALIZED ENGLISH FOR TOURISM ALIGNING WITH THE STANDARDS FOR ASSESSING THE QUALITY OF UNIVERSITY TRAINING PROGRAMS

*Phạm Diệu Ly**

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 04/01/2022

Ngày nhận kết quả phản biện đánh giá: 04/07/2022

Ngày bài báo được duyệt đăng: 28/07/2022

Tóm tắt: Phát triển chương trình đáp ứng chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học là cần thiết vì các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng sẽ là kim chỉ nam định hướng cho các bước của chu trình phát triển chương trình. Tuy nhiên, chương trình tiếng Anh hiện đang áp dụng tại khoa Du lịch, Trường Đại học Mở Hà Nội (FOT-HOU) là chương trình tiếng Anh chuyên ngành thí điểm nên chưa được đánh giá tổng thể. Vì vậy, mục tiêu của nghiên cứu này nhằm đánh giá được mức độ đáp ứng của chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch với chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học của Bộ giáo dục và đào tạo, từ đó đưa ra những giải pháp để tiếp tục phát triển chương trình tiếng Anh chuyên ngành Du lịch - Trường Đại học Mở Hà Nội. Giải pháp được đề xuất là sự thay đổi về mục tiêu chung, mục tiêu riêng, chuẩn đầu ra, đề cương học phần, bản đặc tả và ma trận đề thi.

Từ khóa: chương trình, phát triển chương trình, đánh giá, chuẩn đầu ra (CĐR), chương trình đào tạo (CTĐT).

Abstract: Developing curriculums aligning the standards for assessing the quality of university training programs is necessary because the quality assessment standards will be a guideline for the curriculum development cycle. However, the current English curriculum at the Faculty of Tourism, Hanoi Open University (FOT-HOU) is a pilot one, so it has not been evaluated overall. Therefore, the objective of this study is to assess the response level of this curriculum to the quality assessment standards of university training programs issued by the Ministry of Education and Training (MOET), then to give out solutions to develop it, referring to both its strengths and existing problems. The proposed solution is a change in the curriculum's common objectives, specific objectives, outcomes, course syllabus and exam specification and matrix.

Keywords: curriculum, curriculum development, assessing, outcomes, training program

* Khoa Du lịch, Trường Đại học Mở Hà Nội

I. Đặt vấn đề

Ngày nay, phát triển chương trình đáp ứng chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học là cần thiết vì các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng sẽ là kim chỉ nam định hướng cho nội dung được thể hiện trong đề cương phát triển chương trình. Các tiêu chuẩn đánh giá sẽ giúp cung cấp các tiêu chí đánh giá và lượng hóa được các nội dung cần giảng dạy sao cho bám sát được nhu cầu của xã hội. Vì vậy, chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học vừa là mục tiêu nhưng cũng là động lực để các trường cải tiến hoạt động đào tạo của mình. Tại khoa Du lịch – Trường Đại học Mở Hà Nội, chương trình tiếng Anh hiện đang áp dụng là chương trình tiếng Anh chuyên ngành Du lịch thí điểm nên chưa được đánh giá tổng thể. Vì vậy, đã đến lúc cần nhìn lại mục tiêu, nội dung, phương pháp dạy và học cũng như các phương thức kiểm tra, đánh giá xem có đáp ứng được chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học hay không.

II. Cơ sở lý luận về chương trình và phát triển chương trình

2.1. Khái niệm chương trình

Khái niệm chương trình trong tiếng Anh dịch là Curriculum. Tuy nhiên, thuật ngữ này được nhiều nhà khoa học giáo dục dịch sang tiếng Việt là chương trình giáo dục, chương trình đào tạo, chương trình dạy học, chương trình học, chương trình môn học ... hoặc đôi khi chỉ dịch là chương trình. Thuật ngữ này trong các nhà trường hay các tài liệu tiếng Anh cũng được định nghĩa và giải thích theo nhiều cách khác nhau tùy thuộc vào sự nhấn mạnh ý nghĩa của từ này ở mức độ khác

nau. Theo Portelli (1987), đã có hơn 120 định nghĩa về thuật ngữ này đã xuất hiện trong các tài liệu chuyên ngành về giáo dục. White (1995) nhận định: “chương trình là một kế hoạch đào tạo phản ánh các mục tiêu giáo dục, đào tạo mà nhà trường theo đuổi. Bản kế hoạch đó cho biết nội dung và phương pháp dạy và học cần thiết để đạt được mục tiêu đề ra.” Dưới góc độ rộng hơn với sự nhấn mạnh vào phát triển kỹ năng và các giá trị khác mà người học đạt được trong trường, Ronald C. Doll (1996) thể hiện quan điểm: “Chương trình học của nhà trường là nội dung giáo dục và các hoạt động chính thức và không chính thức; quá trình triển khai nội dung hoạt động, thông qua đó người học thu nhận được kiến thức và sự hiểu biết, phát triển các kỹ năng, thái độ, tình cảm và các giá trị đạo đức dưới sự tổ chức của nhà trường.” Như vậy, việc quan niệm thế nào là chương trình không phải đơn thuần là vấn đề định nghĩa mà còn thể hiện quan điểm của mỗi người về giáo dục.

2.2. Khái niệm chương trình đào tạo và chương trình dạy học

Có lẽ vì tính phức tạp của thuật ngữ curriculum nên trong các tài liệu hướng dẫn cũng giải thích rõ khái niệm và nội hàm các khái niệm để tránh sự nhầm lẫn. Theo Thông tư số 04/2016/TT-BGDĐT ngày 14 tháng 3 năm 2016 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo:

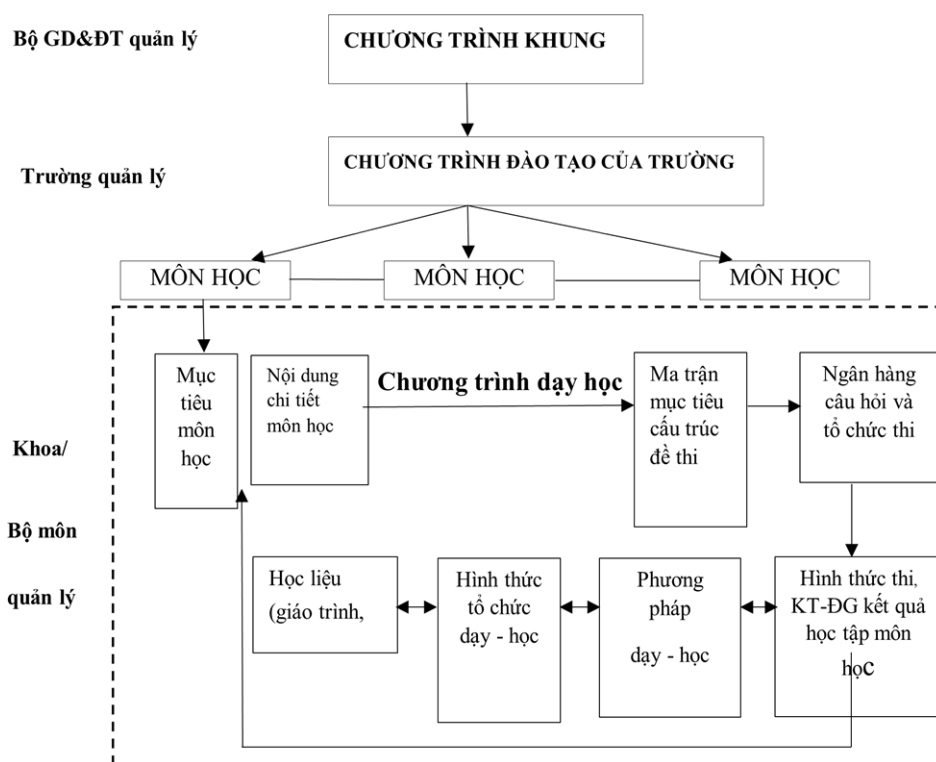
- **Chương trình đào tạo của một ngành học (Program)** ở một trình độ cụ thể bao gồm: mục tiêu, chuẩn kiến thức, kỹ năng, thái độ của người học cần đạt được sau khi tốt nghiệp; nội dung, phương pháp và hoạt động đào tạo; điều kiện cơ sở vật chất - kỹ thuật, cơ cấu tổ chức, chức

năng, nhiệm vụ và các hoạt động học thuật của đơn vị được giao nhiệm vụ triển khai đào tạo ngành học đó (Thông tư 04, 2016)

- **Chương trình dạy học (Curriculum)** của một chương trình đào tạo ở một trình độ cụ thể bao gồm: *mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể và chuẩn đầu ra đối với ngành học và mỗi học phần; nội dung đào tạo, phương pháp đánh giá và thời lượng đối với ngành học và mỗi học phần*. (Thông tư 04, 2016)

Theo các định nghĩa này thì chương trình đào tạo của một ngành học (Program) bao gồm tất cả các thành tố tạo nên sự thành công của một cơ sở đào tạo, vì vậy thường

thuộc sự quản lý cấp của trường, cơ sở đào tạo hay các khoa. Còn chương trình dạy học (curriculum), tùy theo cơ cấu tổ chức và quy định từng cơ sở giáo dục, có thể do bộ môn thuộc khoa hoặc khoa thuộc trường quản lý. Trong khuôn khổ nghiên cứu này, thuật ngữ chương trình được dùng với nghĩa là chương trình dạy học (curriculum) và phát triển chương trình sẽ được hiểu là phát triển chương trình dạy học (curriculum development) và thuộc sự quản lý của bộ môn. Điều này cũng phù hợp với sơ đồ của tác giả Trần Hữu Hoan (2011) trong tập bài giảng về phát triển chương trình giáo dục dành cho học viên khóa đào tạo chuyên ngành quản lý giáo dục:

Sơ đồ 1: Chương trình đào tạo và chương trình dạy học

(Nguồn: Trần Hữu Hoan, 2011)

2.3. Khái niệm phát triển chương trình

Theo tác giả Nguyễn Thanh Sơn (2014), “phát triển chương trình là quá

trình liên tục làm hoàn thiện chương trình.” Tác giả Alviator (2014) thì cho rằng: “phát triển chương trình là quá trình hệ thống, tiến bộ, có chủ đích và được lên kế

hoạch nhằm tạo ra những cải thiện tích cực trong hệ thống giáo dục.” và “mỗi khi có sự thay đổi hay phát triển xảy ra trên thế giới, chương trình giáo dục của trường cũng chịu ảnh hưởng. Chương trình cần được cập nhật để đáp ứng nhu cầu xã hội.” Mặc dù cách định nghĩa về phát triển chương trình là khác nhau nhưng đều có một điểm chung, đó là, “phát triển chương trình” là sự thay đổi hay bổ sung liên tục. Đó không phải là một chu trình mà điểm kết thúc lại là điểm khởi đầu, kết quả là tạo ra một chương trình mới có chất lượng tốt hơn.

2.4. Tầm quan trọng của phát triển chương trình

Việc phát triển chương trình tại các cơ sở giáo dục là cần thiết và không thể tránh được vì chương trình là sản phẩm của thời đại. Khi thời đại thay đổi thì chương trình cần phải thay đổi theo. Ngày nay với các thành tựu khoa học, kỹ thuật và nhu cầu ngày càng đa dạng của thị trường lao động thì một chương trình càng phải được rà soát, cập nhật, bổ sung thường xuyên. Đặc biệt khi việc phát triển chương trình đang chuyển dần từ hướng tiếp cận nội dung, mục tiêu, phát triển sang hướng tiếp cận quốc tế CDIO với yêu cầu tạo ra những chương trình với chuẩn đầu ra chất lượng đáp ứng hiệu quả mọi nhu cầu xã hội thì việc phát triển chương trình ngày càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

2.5. Chu trình phát triển chương trình dạy học

Phát triển chương trình là một quá trình liên tục nó sẽ bao gồm các bước sau:

Bước 1: Phân tích bối cảnh và nhu cầu đào tạo: chương trình dạy học phải phù hợp với thể chế chính trị, trình độ phát

triển kinh tế-xã hội, khoa học-công nghệ, truyền thống văn hóa, yêu cầu chuyên môn và nhu cầu nhân lực của thị trường lao động để làm cơ sở thiết kế.

Bước 2: Xác định mục tiêu chung và mục tiêu cụ thể: tức là xác định “cái đích hướng tới” của quá trình giáo dục – đào tạo nhằm hình thành và phát triển nhân cách con người, những đức tính nghề nghiệp.

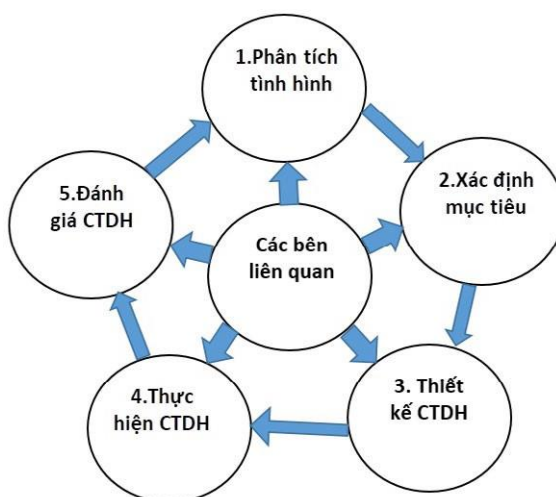
Bước 3. Thiết kế chương trình dạy học: Tức là quá trình xây dựng nội dung, kế hoạch đào tạo, các yêu cầu và điều kiện bảo đảm nhằm thực hiện chương trình dạy học.

Bước 4. Thực thi chương trình dạy học: Đưa chương trình dạy học vào thử nghiệm và thực hiện.

Bước 5. Đánh giá chương trình dạy học: Việc đánh giá chương trình cần được thực hiện trên cơ sở kết quả thử nghiệm và lấy ý kiến rộng rãi các nhà khoa học, chuyên gia giáo dục, đội ngũ giảng viên, sinh viên hoặc phụ huynh sinh viên và người sử dụng lao động

Sau mỗi chu trình, qua kết quả đánh giá chương trình sẽ khắc phục những tồn tại của chương trình trước, từ đó chất lượng của chương trình ngày càng được nâng lên.

Trong các bước của chu trình phát triển chương trình thì đánh giá là bước quan trọng vì nó bao gồm các tiêu chí giúp xác định mức độ đáp ứng của chương trình với một chuẩn đánh giá nào đó. Mục đích của đánh giá giúp xác định điểm mạnh, điểm yếu của chương trình giáo dục trước khi đem ra thực hiện, hoặc để xác định hiệu quả của nó khi đã thực hiện qua một thời gian nhất định.

Sơ đồ: Chu trình phát triển chương trình dạy học

(Nguồn: Nguyễn Vũ Bích Hiền, 2012)

Tuỳ theo cách tiếp cận trong xây dựng chương trình học như đã trình bày trong 1.2.3, cũng như quan điểm giáo dục mà người ta sẽ quyết định đánh giá cái gì, đánh giá như thế nào? Nhưng bất kể theo quan điểm nào thì đánh giá phải trả lời hai câu hỏi sau đây: 1) Chương trình đào tạo hay chương trình môn học có đem lại kết quả như mong muốn hay không (có đạt được mục tiêu đã xác định hay không)?; 2) Cần cải tiến chương trình đào tạo hay chương trình môn học theo hướng nào? (Trần Hữu Hoan, 2012). Về phân loại đánh giá, có bốn loại gồm: 1) Đánh giá nghiệm thu/thẩm định; 2) Đánh giá quá trình; 3) Đánh giá tổng kết; 4) Đánh giá hiệu quả.

Khi đánh giá chương trình đào tạo thì cần đánh giá dựa trên các tiêu chuẩn và tiêu chí đánh giá để đảm bảo độ tin cậy và độ giá trị. Các tiêu chuẩn và tiêu chí để đánh giá các chương trình đại học tại Việt Nam được quy định trong Tài liệu hướng dẫn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học theo Thông tư số 04/2016/TT-BGDĐT ngày 14/3/2016 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT (gọi tắt là Thông tư 04) kèm theo Công văn số

1669/QLCL-KĐCLGD ngày 31/12/2019 của Cục Quản lý chất lượng, Bộ GD&ĐT. Thông tư 04 gồm 11 tiêu chuẩn và 50 tiêu chí đánh giá chương trình đào tạo gồm: 1) Mục tiêu và chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo; 2) Bản mô tả chương trình đào tạo; 3) Cấu trúc và nội dung chương trình dạy học; 4) Phương pháp tiếp cận trong dạy và học; 5) Đánh giá kết quả học tập của người học; 6) Đội ngũ giảng viên, nghiên cứu viên; 7) Đội ngũ nhân viên; 8) Người học và hoạt động hỗ trợ người học; 9) Cơ sở vật chất và trang thiết bị; 10) Nâng cao chất lượng; 11) Kết quả đầu ra.

Đây là các tiêu chuẩn và tiêu chí đánh giá chương trình đào tạo (Program). Tuy nhiên, bài nghiên cứu này chỉ giới hạn vào chương trình dạy học (Curriculum) như đã trình bày ở trên, vì vậy các tiêu chuẩn phù hợp với chương trình dạy học là tiêu chuẩn 1,2,3,4,5 gồm: 1) Mục tiêu và chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo; 2) Bản mô tả chương trình đào tạo; 3) Cấu trúc và nội dung chương trình dạy học; 4) Phương pháp tiếp cận trong dạy và học; 5) Đánh giá kết quả học tập của người học. Mục tiêu của chương trình đào

tạo cần được xác định rõ ràng, phù hợp với sứ mạng, tầm nhìn của cơ sở giáo dục. Chuẩn đầu ra cần được xác định rõ ràng, bao quát và phản ánh được yêu cầu của các bên liên quan. Bản mô tả chương trình đào tạo cần đầy đủ thông tin, cập nhật và cần được công bố công khai. Chương trình dạy học được thiết kế dựa trên chuẩn đầu ra, có cấu trúc, trình tự logic. Các phương pháp dạy học được thiết kế phù hợp để đạt được chuẩn đầu ra. Việc đánh giá kết quả học tập của người học được thiết kế phù hợp với mức độ đạt được chuẩn đầu ra. Phương pháp đánh giá kết quả học tập đa dạng, đảm bảo độ giá trị, độ tin cậy và sự công bằng.

III. Phương pháp nghiên cứu

Mục đích chính của bài nghiên cứu là nhằm đánh giá được mức độ đáp ứng của chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch với chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học của Bộ giáo dục và đào tạo, từ đó đưa ra những giải pháp để tiếp tục phát triển chương trình tiếng Anh chuyên ngành Du lịch - Trường Đại học Mở Hà Nội.

Về phạm vi nghiên cứu, **bài viết nghiên cứu** một số vấn đề lý luận về chương trình và phát triển chương trình. Phạm vi thời gian là từ năm 2018-2021. Đây là thời gian bắt đầu áp dụng chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch ngành quản trị dịch vụ du lịch và lữ hành. Về phạm vi về không gian, bài viết nghiên cứu việc phát triển chương trình tiếng Anh chuyên ngành Du lịch đáp ứng chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học trong bối cảnh khoa Du lịch – Trường Đại học Mở Hà Nội.

Về phương pháp nghiên cứu và thu thập dữ liệu, bài viết áp dụng 3 phương pháp nghiên cứu, bao gồm:

3.1. Phương pháp hồi cứu tài liệu

Tổng quan tài liệu trong và ngoài nước về các nội dung liên quan đến chủ đề nghiên cứu giúp làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn về chương trình và phát triển chương trình trong đó tập trung vào tiêu chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học, trên cơ sở đó xây dựng bộ giải pháp nhằm phát triển chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch đáp ứng chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học.

3.2. Phương pháp so sánh, đối chiếu

Việc so sánh, đối chiếu chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch tại khoa Du lịch với các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học của Bộ Giáo dục và Đào tạo trong chương 2 nhằm đánh giá mức độ đáp ứng chuẩn của chương trình, từ đó tìm ra những điểm tồn tại, là cơ sở cho việc đề xuất giải pháp trong chương 3.

3.3. Phương pháp phân tích và tổng hợp

Trong toàn bộ quá trình thực hiện bài viết, nhóm nghiên cứu tổng hợp tất cả những dữ liệu thu thập, tiến hành phân tích, đánh giá mức độ đáp ứng chuẩn của chương trình, tổng hợp các điểm tồn tại và đề xuất giải pháp.

IV. Kết quả và thảo luận

4.1. Mức độ đáp ứng tiêu chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học của Bộ Giáo dục và Đào tạo của Chương trình Tiếng Anh chuyên ngành du lịch

Theo *Tài liệu hướng dẫn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo đại học theo Thông tư 04/2016/TT-BGDĐT*, nhóm nghiên cứu đã thu thập dữ liệu và phân tích mức độ đáp ứng các tiêu chuẩn 1-5 của

chương trình Tiếng Anh chuyên ngành du lịch. Sau đó, nhóm rút ra kết luận về mức độ đáp ứng của chương trình với tiêu chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo (CTĐT) đại học của Bộ GD&ĐT đồng thời nêu bật các điểm mạnh, điểm tồn tại và đề xuất kế hoạch phát triển. Các mức độ đáp ứng được chuyển đổi tương đương từ mức độ đạt chuẩn theo quy định. Cụ thể như sau:

Mức 1: Hoàn toàn không đáp ứng yêu cầu của tiêu chí, phải có giải pháp khắc phục ngay

Mức 2: Không đáp ứng yêu cầu của tiêu chí, cần có những giải pháp khắc phục

Mức 3: Chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu của tiêu chí nhưng chỉ cần có một số cải tiến nhỏ sẽ đáp ứng được yêu cầu

Mức 4: Đáp ứng yêu cầu của tiêu chí

Mức 5: Đáp ứng tốt hơn yêu cầu của tiêu chí

Mức 6: Đáp ứng rất tốt yêu cầu của tiêu chí

Mức 7: Đáp ứng xuất sắc yêu cầu của tiêu chí

Kết quả tổng hợp được thể hiện qua bảng sau:

Tiêu chuẩn	Mức độ đáp ứng
1. Mục tiêu và CDR của chương trình	3
2. Bản mô tả chương trình	3
3. Cấu trúc và nội dung của chương trình	3
4. Phương pháp tiếp cận trong dạy và học	4
5. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên	3,6
Đánh giá chung	3,3

Kết quả đánh giá mức độ đáp ứng cụ thể như sau:

- Mục tiêu của chương trình phù hợp với sứ mệnh và tầm nhìn của Khoa, phù

hợp với mục tiêu của giáo dục đại học quy định tại Luật giáo dục đại học, tuy nhiên chưa được xác định đủ rõ ràng nên sẽ khó để đo lường, đánh giá chính xác.

- Chuẩn đầu ra (CDR) của chương trình bao quát được các yêu cầu chuyên biệt nhưng chưa bao quát tốt các yêu cầu chung mà sinh viên cần đạt được sau khi hoàn thành chương trình. Bản mô tả chương trình chưa có ma trận nêu rõ các CDR về kiến thức, kỹ năng, mức độ tự chủ và tự chịu trách nhiệm cũng chưa có ma trận CDR đối với các học phần. CDR phản ánh được yêu cầu của các bên liên quan và được rà soát thường xuyên nhưng lại chưa được điều chỉnh trong suốt giai đoạn 2018-2021.

- Các đề cương học phần được rà soát và chỉnh sửa hàng năm, chuẩn theo quy định của Trường. Tuy nhiên, tất cả các đề cương đều chưa có CDR của học phần, ma trận liên kết nội dung với CDR, ma trận tương thích giữa CDR học phần với CDR của CTĐT, phương pháp dạy- học và phương pháp kiểm tra đánh giá đạt CDR

- Chương trình có kết cấu, nội dung, phương pháp dạy-học và phương pháp kiểm tra đánh giá phù hợp, đáp ứng CDR và nhu cầu của các bên liên quan; việc đánh giá kết quả học tập được tiến hành theo quy định.

- Bản mô tả chương trình và đề cương học phần được công bố cho sinh viên và sinh viên dễ dàng tiếp cận. Hiện tại, cả hai tài liệu này đều chưa được đưa lên trang thông tin điện tử của khoa nên các bên liên quan khác chưa tiếp cận được. Ngoài ra, chương trình chưa có đối sánh nên chưa có tính tích hợp.

Kết quả đánh giá trên đã nêu rõ: về tổng thể chương trình Tiếng Anh chuyên ngành du lịch chưa đáp ứng tiêu chuẩn

Giải pháp 2: Rà soát, chỉnh sửa và cập nhật đề cương học phần và đề cương chi tiết học phần

Để khắc phục những thiếu sót của đề cương học phần hiện hành, nhóm nghiên cứu đề xuất rà soát và chỉnh sửa các đề cương học phần và sửa đổi, bổ sung một số thông tin trong đề cương như sau:

Về mục tiêu của học phần: nhóm đề xuất chỉnh sửa lại mục tiêu học phần hướng tới đáp ứng mục tiêu/chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo.

Về chuẩn đầu ra của học phần: nhóm đề xuất bổ sung chuẩn đầu ra của học phần tương thích với chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo.

Về nội dung giảng dạy trong học phần: phải căn cứ vào mục tiêu/chuẩn đầu ra của học phần để xây dựng nội dung giảng dạy (bài học/chủ đề) trong học phần. Nội dung giảng dạy được thiết kế nhằm đạt được chuẩn đầu ra của học phần, có trình bày rõ số tiết học (lý thuyết/thực hành).

Về ma trận tương thích giữa Chuẩn đầu ra HP (CLO) với Chuẩn đầu ra CTĐT (PLO):

Xây dựng ma trận tương thích giữa Chuẩn đầu ra HP và Chuẩn đầu ra CTĐT để thấy được mối tương quan giữa hai bộ chuẩn đầu ra.

Về phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá: được xây dựng nhằm đạt được các CLO tương ứng.

Về đề cương chi tiết học phần: xây dựng đề cương chi tiết học phần, trong đó bổ sung các thông tin chi tiết về học phần như thông tin giảng viên, kế hoạch dạy học và chuẩn bị của người học nhằm đạt các CLO, mô tả chi tiết về phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá nhằm đạt CLOs, yêu cầu của giảng viên đối

với học phần, mô tả chi tiết về cách thức đánh giá kết quả học tập của sinh viên.

Để minh họa cho các đề xuất này, NNC đã tiến hành chỉnh sửa đề cương học phần và đề cương chi tiết học phần Tiếng Anh chuyên ngành du lịch 1.

Giải pháp 3: Xây dựng bản đặc tả đề thi và ma trận đề thi cho mỗi học phần

Việc xây dựng bản đặc tả đề thi và ma trận đề thi cho mỗi học phần sẽ giúp cụ thể hóa phương pháp kiểm tra, đánh giá nhằm đạt được CDR của học phần, đảm bảo chất lượng của công cụ kiểm tra đánh giá kết quả học tập của người học. NNC đã xây dựng bản đặc tả đề thi Tiếng Anh chuyên ngành du lịch 1 bao gồm hướng dẫn xây dựng đề kiểm tra, đánh giá đúng những mục tiêu dạy học dự định được đánh giá và bảo đảm sự đồng nhất giữa các đề kiểm tra dùng để phục vụ cùng một mục đích đánh giá. Trong khi đó, ma trận đề kiểm tra chứa đựng những thông tin cơ bản về cấu trúc đề kiểm tra như: thời lượng, số lượng câu hỏi, dạng thức câu hỏi, lĩnh vực kiến thức, cấp độ năng lực của từng câu hỏi. Ma trận đề kiểm tra được xây dựng dựa vào bản đặc tả đề thi, thể hiện rõ cấu trúc đề thi và đảm bảo đánh giá đúng mục đích và đối tượng làm bài thi.

V. Kết luận và khuyến nghị

Bài viết đã nghiên cứu lý thuyết về chương trình và phát triển chương trình. Trong đó xác định rõ nội hàm của thuật ngữ chương trình (curriculum) và phân tích các bước của chu trình phát triển chương trình.

Ngoài ra, chương trình tiếng Anh chuyên ngành du lịch hiện đang áp dụng tại khoa Du lịch-Trường đại học Mở Hà Nội cũng được đánh giá để tìm hiểu độ đáp ứng

với chuẩn đánh giá chương trình đào tạo đại học của Bộ giáo dục, từ đó đề ra các giải pháp để tiếp tục phát triển chương trình trong những chu trình tiếp theo.

Về khuyến nghị, các bước của quá trình phát triển chương trình phải được nhìn nhận như một mắt xích quan trọng và có liên quan đến toàn bộ quá trình phát triển, không nên bỏ qua hay xem nhẹ bất kỳ bước nào. Ngoài ra, việc rà soát, đánh giá, cải tiến chương trình tiếng Anh tại khoa Du lịch cần được tiến hành thường xuyên, có quy định, quy trình và phải hướng tới đáp ứng các tiêu chuẩn đánh giá chương trình đào tạo đại học của Bộ giáo dục.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. Công văn số 1669/QLCL-KĐCLGD ngày 31/12/2019 của Cục Quản lý chất lượng, Bộ GD&ĐT.
- [2]. Thông tư số 04/2016/TT-BGDĐT ngày 14/3/2016 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT
- [3]. Alvior. M, (2014), “The meaning and importance of curriculum development,” Simplydeucate.me journal.

[4]. Nguyễn Hữu Lộc, Phạm Công Bằng, Lê Ngọc Quỳnh Lam, (2014), “Chương trình đào tạo tích hợp – Từ thiết kế đến vận hành,” NXB ĐH QG TP.HCM.

[5]. Nguyễn Vũ Bích Hiền, (2012), “Các xu hướng phát triển chương trình đào tạo theo quan niệm lấy người học làm trung tâm”, Tạp chí khoa học, 57, 148-155, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

[6]. Trần Hữu Hoan, (2011), “Phát triển chương trình giáo dục”, Tập bài giảng dành cho học viên khóa đào tạo chuyên ngành quản lý giáo dục, Đại học Quốc Gia Hà Nội, Trường Đại học Giáo dục.

[7]. Nguyễn Thanh Sơn, (2014), “Phát triển chương trình đào tạo đại học theo định hướng đáp ứng chuẩn đầu ra”, Bản tin khoa học và giáo dục, Đại học Yersin Đà Lạt.

[8]. Ronald. C. Doll (1996), “Curriculum Improvement: Decision Making and Process” Allyn and Bacon Publisher.

[9]. White. J. P, (1995), “Towards a Compulsory Curriculum”, London publisher.

Địa chỉ tác giả: Khoa Du lịch, Trường Đại học Mở Hà Nội

Email: lypd@hou.edu.vn

